

אמנות ותיאוריה

Art in Theory

0821-2187-02

פרוסמינריון, 4 ש"ס

ד"ר עדי לוריא-חיון

דואר אלקטרוני: adilouria@post.tau.ac.il

שעות קבלה: לפי תיאום מראש

האם יצירות אמנות מהוות מקור השראה להבניית מהלכים היסטוריים, תרבותיים, ופיתוחה של חשיבה ביקורתית או שמא יצירות אמנות אינן אלא תוצר וביטוי לרקעים אלה? קורס זה ידרוש אחר היסודות האינטלקטואליים ומתודות המחקר של הדיסיפלינה של תולדות האמנות. אנו נלמד ונחקר את מושגי הניתוח החזותי, נתמקד בבעיות של סגנון, איקונוגרפיה, אוספים ומוזיאולוגיה, וניישם גישות תיאורטיות שמקורן בפסיכואנליזה, סמיוטיקה, לימודי מגדר, סוציולוגיה, פילוסופיה, ועוד בפרקטיקה של ביקורת אמנות.

This course is an investigation of the intellectual foundations of the discipline of Art History and a presentation to its working methods. Crossing histories and geographies we will learn the praxis of visual analysis, the problems of style, iconography, collections and museology, and the application of theoretical approaches rooted in psychoanalysis, semiotics, gender studies, sociology, philosophy, queer studies and deconstruction in the practice of art critique.

דרישות הקורס: קריאה על פי הסילבוס והשתתפות פעילה בשיעורים.

מרכיבי הציון הסופי: השתתפות פעילה בשיעורים (10%); פרזנטציות (30%); פרוספקטוס (10%); חיבור מסכם (60%).

סדר השיעורים וקריאה נדרשת*:

1. הקדמה

2. אידאה, העתק, זיוף

Plato, "The Arts and Measure," "Imitative Art: Definition and Criticism," "Artistic Inspiration," "The Love of Beauty," in Albert Hofstadter and Richard Kuhns eds., *Philosophies of Art and Beauty* (NY: The Modern Library, 1964), 5-77.

Aristotle, "What is Art?" "Coming-to-Be and Artistic Production: Nature and Art," "Standard and Artistic Goodness," "Beauty," "The Imitative Art of Poetry," in Albert Hofstadter and Richard Kuhns eds., *Philosophies of Art and Beauty* (NY: The Modern Library, 1964), 80-131.

לורנד רות, על טבעה של האמנות (תל אביב: דביר הוצאה לאור, 1991), 16-45.

3. פורמליזם: וינקלמן וולפלין

Heinrich Wölfflin, *Principles of Art History: The Problem of the Development of Style in Later Art*, translated by M. D. Hottinger (NY: Dover Publications, 1982), 18-32.

Hatt Michael and Charlotte Klonk eds., *Art History: A Critical Introduction to its Methods* (Manchester: Manchester University Press, 2006), 76-80.

יוהן יואכים וינקלמן, על חיקוי יצירות יווניות באמנות הציור והפיסול (ירושלים: מוסד ביאליק, 1992), 11-37.

4. איקונוגרפיה ואיקונולוגיה: פנופסקי וורבורג

Hatt Michael and Charlotte Klonk eds., *Art History: A Critical Introduction to its Methods* (Manchester: Manchester University Press, 2006), 96-106.

פאנופסקי ארווין (תרגום: שטיר אביעד), "איקונוגרפיה ואיקונולוגיה: מבוא לחקר אמנות הרנסנס", המדרשה, גיליון 12, ע"מ 69-93.

5. אסתטיקה ונאורות

עמנואל קאנט, ביקורת כוח השיפוט, תרגמו שמואל הוגו ברגמן ונתן רוטנשטרייך (ירושלים: מוסד ביאליק, 1969), 37-90, 113-126.

Podro Michael, *The Critical Historians of Art* (New Haven and London: Yale University Press), 9-16.

6. סגנון

Meyer Schapiro, "Style," *Anthropology Today* (1953), excerpts.

שפירו מאיר (עומר מרדכי), 2003, מבחר מאמרים בתולדות האמנות, תל אביב: אוניברסיטת תל אביב הגלריה האוניברסיטאית ע"ש גניה שרייבר. (עמודים נבחרים)

Hatt Michael and Charlotte Klonk eds., *Art History: A Critical Introduction to its Methods* (Manchester: Manchester University Press, 2006), 40-50.

סמיוטיקה

Hatt Michael and Charlotte Klonk eds., *Art History: A Critical Introduction to its Methods* (Manchester: Manchester University Press, 2006), 200-212.

Michel Foucault, *Aesthetics, Method, and Epistemology*, translated by Robert Hurley and

others, edited by James D. Faubion (NY: New Press, 1998), 187-204.

בארט' רולאן (תרגום: בסוק עידו), 1998 (1957), "המיתוס היום", בתוך: מיתולוגיות, תל אביב: הוצאת בבל, ע"מ 235-266.

7. שיעתוק טכני וצילום: וולטר בנימין

וולטר בנימין, יצירת האמנות בעידן השיעתוק הטכני, תרגם שמעון ברמן (ספריית פועלים הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1983).

Haxtausen C.W., "Reproduction/Repetition: Walter Benjamin/Carl Einstein," *October*, 107 (Winter 2004), 47-74.

8. רצפציה: וולפגנג קמפ ומישל פוקו

Wolfgang Kemp, "The Work of Art and its Beholder: The Methodology of the Aesthetic of Reception," in *The Subjects of Art History: Historical Objects in Contemporary Perspective*, ed. Mark Cheetham, Michael Ann Holly and Keith Moxey (Cambridge: Cambridge University Press, 1998), 180-196.

Michel Foucault, "Las Meninas," *The Order of Things: An Archeology of the Human Sciences* (NY: Vintage Books, 1994), 3-16.

9. פסיכואנליזה: פרויד, לאקאן, קריסטבה

Hatt Michael and Charlotte Klonk eds., *Art History: A Critical Introduction to its Methods* (Manchester: Manchester University Press, 2006), 174-193.

פרויד זיגמונד (תרגום: בר אריה), 1968 (1910), "זיכרון ילדות של ליאונרדו דה וינצ'י", כתבי זיגמונד פרויד: כרך שני, תל אביב: הוצאת דביר, 111-166.

Meyer Schapiro, "Leonardo on Freud: An Art-Historical Study," *Journal of the History Ideas*, 17:2 (April 1956), 147-178.

Jacques Lacan, "The Split Between the Eye and the Gaze," "Anamorphosis," "The Line and the Light," and "What is a Picture?," *The Four Fundamental Concepts of Psychoanalysis*, trans. Alan Sheridan (New York: W. W. Norton, 1981), 67-119.

10. אמנות וחברה: מרקסיזם ופמיניזם

Karl Marx, (1867) "The Fetishism of the Commodity," *Capital*, ed. David McLellan (Oxford: Oxford University Press, 1995), 42-50.

מרקס קרל (תרגום: וויסלבסקי צבי), 2011 (1867), "האופי הפטישיסטי של הסחורה וסודו" בתוך: הקפיטל :

ביקורת הכלכלה המדינית, ספר ראשון: תהליך הייצור של ההון, תל אביב: ספרית הפועלים, הוצאת הקיבוץ המאוחד. ע"מ 58-61.

פייר בורדייה, "אבל מי יצר את היוצרים?" שאלות בסוציולוגיה, תרגם אבנר להב (תל אביב: רסלינג, 2005), 193-204.

Linda Nochlin, (1971) "Why Have There Been No Great Women Artists?," *Women, Art and Power* (New York: Harper and Row, 1988), 145-176.

11. שאלת האחר

אדוארד סעיד, אוריינטליזם, תרגמה עתליה זילבר (תל אביב: עם עובד, 2000), 11-32.

הומי באבא, שאלת האחר: הגדל, אפליה ושיח פוסט-קולוני (ספריית סקורסקי תדפיס אלקטרוני מספר 001480573)

Hatt Michael and Charlotte Klonk eds., *Art History: A Critical Introduction to its Methods* (Manchester: Manchester University Press, 2006), 223-235.

**** הגשת פרוספקטוס: עמוד אחד עד שניים המציג את מושא החיבור המסכם, מתודות המחקר ורשימה ביבליוגרפית ראשונית.

12. אסתטיקה של יחסים

Claire Bishop, "Antagonism and Relational Aesthetics," *October* 110 (Fall 2004), 51-80.

תירגום לעברית בלינק זה:

<http://maarav.org.il/archive/?author=171>

13. ביקורת ממסדית: מהו מוזיאון?

Carol Duncan, The Art Museum Ritual, in Donald Preziosi ed., *The Art of Art History: A Critical Anthology* (Oxford: Oxford University Press, 1998), 473-485.

* יתכנו שינויים בתכנית בהתאם לדינאמיקה של השיעורים

קריאה מומלצת

Anne D'Alleva, *Methods and Theories of Art History* (London: Laurence King, 2005).

Chris Murray, *Key Writers on Art: From Antiquity to the Nineteenth Century* (NY: Routledge, 2002).

Robert S. Nelson and Richard Shiff eds., *Critical Terms for Art History* (Chicago: University of Chicago Press, 2003).

Donald Preziosi ed., *The Art of Art History: A Critical Anthology* (Oxford and NY: Oxford University Press, 2009).